

Vurdering af jordbærsorter 1982-83

A. Thuesen

Sorten 'Karina' modner ca. 5 dage før den tidlige sort 'Zefyr'. Den er rimelig god i kvalitet til frisk konsum, men er ikke særlig holdbar, og udbyttet er ret lavt.

Blandt de middeltidlige sorter til frisk forbrug kan 'Elvira' fremhæves. Den modner få dage senere end 'Zefyr', men bærrerne er betydeligt større. Kvaliteten er middelgod.

Meget sent moden er den storfrugtede sort 'Bogota'. Den præsenterer sig ikke så godt som 'Dania' og har en dårligere holdbarhed.

Til industriel forarbejdning synes ingen af de afprøvede sorter at være bedre end 'Sengana'. 'Induka' har lidt større bær, men er vurderet lavere i smag. 'Korona' er dybrød som 'Sengana', men lidt vanskeligere at afhase.

Til privathaver kunne der ud over mange erhvervs sorter være interesse for sorten 'Annelie', der har en særpræget, skovjordbæragtig smag. Endvidere 'Mimek' med velsmagende bær, der holder sig længe på planten og er meget lette at afhase. Begge sorter er relativt småfrugtede.

Forsøgenes formål var at bedømme en række nyere jordbærsorters ydeevne og kvalitet til forskellige anvendelsesområder. De er udført på sandblandet lerjord ved Institut for Grønsager.

Forsøget, der omfattede 22 sorter, blev udplantet i slutningen af april 1981 med 3 fællesparceller à 30 planter. Planteafstanden var 33×90 cm. I 1983 blev der vandet 2 gange under bærrernes udvikling.

I tabel 1 er vist udbyttet af salgbare bær i t pr. ha. Endvidere er totaludbyttet opstillet i høstperioder. Hver periode var ca. 1 uge og omfattede 3-4 plukninger.

Bærstørrelsen er angivet ved vægten af 100 bær. Bærrerne var gennemgående store i 1982, men påfaldende små i 1983. Dette års meget tørre sæson var, trods vanding, antagelig årsag til den mindre bærstørrelse. Gråskimmelangrebene var begge år ret svage, og resultaterne giver ingen

sikre oplysninger om sorterens modstandsdygtighed. Meldugangreb var ligeledes svage og blev kun iagttaget på blade.

Resultater fra bedømmelser af nogle vigtigere kvalitetsegenskaber er anført i tabel 2. Karakter for smag, farve og C-vitaminindhold ved friske bær stammer fra 2 års bedømmelser og analyser udført ved Statens Husholdningsråd. Holdbarhed ved friske bær samt egenskaber ved dybfrosne, dåsekonserverede og frysetørrede bær blev begge år undersøgt ved Institut for Grønsager.

Beskrivelse af nyere sorter

'Annelie'. Tiltrækker: Institutet för växtförädling, Balsgård, Sverige. Registreret hos Växtnämnden 1977. Repr. ved AB Hammenhögs Frö, 270 50 Hammenhög, Sverige.

Udbyttet ret lavt. Tidlig modning, omtrent som hos 'Zefyr'. God til frisk konsum. Egnede for

Tabel 1. Vurdering af jordbærsorter 1982-83. Udbytte, bærestørrelse, gråskimmelangreb.

	Udbytte af salgbare bær t/ha			Totaludbytte i høstperioder gns. begge år, t/ha				Bærestørrelse kg/100 bær		Gråskimmel % angrebne 1982
	1982	1983	gns.	1. per.	2. per.	3. per.	4. per.	1982	1983	
'Karina'	16,5	15,7	16,1	10,7	5,3	0,4		0,99	0,59	3
'Felicia'	21,1	21,1	21,1	7,8	11,8	2,0		0,73	0,51	4
'D. Evern's Frühe'	13,8	19,3	16,6	3,3	10,9	2,7		0,96	0,53	2
'Annelie'	11,7	10,5	11,2	1,6	7,1	3,1		0,62	0,44	7
'Zefyr'	25,9	20,5	23,3	3,0	16,6	4,3		1,02	0,70	3
'Solgull'	17,7	20,3	19,1	1,4	14,4	4,2		1,10	0,70	5
'Induka'	24,8	30,1	27,5	1,2	13,5	14,1		1,07	0,57	4
'Elvira'	21,0	34,5	27,8	0,7	15,6	12,8		1,64	0,86	5
'Korona'	25,2	28,4	26,8		13,1	15,3	0,3	1,06	0,78	10
'Tenira'	13,4	29,2	21,4		9,8	12,0	0,3	1,50	0,86	2
'Tantallon'	24,5	34,6	29,5		9,8	18,4	1,8	1,26	0,57	2
'Tamella'	19,6	37,5	28,2		10,8	18,6	1,7	1,11	0,77	13
'Sivetta'	20,0	29,5	24,7		11,7	13,6	0,4	1,31	0,90	5
'Sengana'	25,1	29,0	27,0		7,4	19,7	1,1	0,84	0,51	5
'Redgauntlet'	19,8	25,5	22,6		4,9	18,2	0,9	1,09	0,69	7
'Frikonsa'	16,2	33,2	24,6		5,3	17,6	2,3	0,64	0,44	4
'Mimek'	17,1	13,9	15,5		4,6	10,5	0,6	0,54	0,42	2
'Harvester'	22,6	44,5	33,4		4,2	23,8	6,8	1,21	0,73	5
'Tago'	13,4	24,6	19,0		2,5	16,3	0,9	1,29	0,78	4
'Dania'	29,8	33,6	31,7		1,0	23,2	8,4	1,24	0,62	3
'Troubadour'	33,5	28,9	31,2		0,4	21,7	10,1	1,05	0,57	4
'Bogota'	27,3	35,7	31,6			16,0	16,5	1,46	0,89	2

Tabel 2. Vurdering af jordbærsorter 1982-83. Kvalitetssegenskaber.

	Holdbarhed efter 1 døgn v. ca. 20°C 10=bedst	Friske bær			Drænet vægt g/100 g bær	Dybfrosne Form- beva- ring 10= bedst	Syre som citron- syre g/100 ml saft	Dåsekonserverede Bær- farve 10= mør- kest	Smag 10= bedst	Frysetørrede % tør- stof
		Smag 10= bedst	Farve 10= mør- kest	C-vita- min mg/100 g bær						
'Karina'	5,0	7,4	6,9	74	64	5,6	0,87			10,2
'Felicia'	5,9	6,3	8,7	62	78	7,0	0,77	6,0	7,5	9,8
'D. Evern's Frühe'	5,1	7,3	4,6	75	72	6,1	0,86			10,9
'Annelie'	5,5	7,2	6,7	64	73	5,3	0,91			10,9
'Zefyr'	5,9	6,9	6,9	91	69	6,0	1,05			9,4
'Solgull'	5,9	6,7	6,5	89	83	7,0	1,19	5,5	6,0	10,3
'Induka'	7,0	6,5	8,0	56	77	7,0	0,98	6,5	6,4	9,5
'Elvira'	6,0	6,8	6,2	99	64	5,2	1,08	5,3	6,4	9,3
'Korona'	5,8	8,0	8,0	63	72	6,4	1,00	6,3	6,5	9,4
'Tenira'	7,0	7,4	7,1	77	70	6,4	0,98	4,5	6,6	9,9
'Tantallon'	6,3	7,6	6,0	79	79	6,7	0,95	3,5	5,5	9,9
'Tamella'	5,3	7,1	6,7	72	64	5,7	0,98			9,3
'Sivetta'	5,7	6,7	5,2	69	68	5,7	1,00			9,7
'Sengana'	7,0	7,3	8,0	56	79	6,8	1,06	6,8	7,0	9,8
'Redgauntlet'	6,5	6,5	6,7	83	71	5,5	1,02	4,0	6,1	9,8
'Frikonsa'	7,5	6,7	9,7	69	86	7,9	0,99	8,0	7,2	9,6
'Mimek'	7,0	7,6	8,1	56	79	6,9	0,80	7,0	7,3	10,0
'Harvester'	6,5	6,5	6,8	74	80	6,7	0,82	4,8	6,3	8,9
'Tago'	6,5	8,1	8,2	74	74	6,6	0,98	5,5	7,0	10,1
'Dania'	8,0	6,7	6,0	49	84	7,3	0,98	5,8	5,8	10,0
'Troubadour'	6,0	7,2	7,3	56	74	6,6	0,98	4,8	6,7	9,8
'Bogota'	5,5	7,0	6,5	51	81	7,0	0,77	5,5	5,8	10,1

privat havebrug. Bær kort kegleformede, de første lidt taskeformede, de senere svagt halsede. Afhasningen let, men ofte følger keglen med ud. Farven teglrød til mørkrød, indvendig lysere. Konsistensen noget løs og trevlet. Smagen lidt syrlig med svag, skovjordbæragtig aroma. Sorten er lidt modtagelig for meldug og angribes kun moderat af gråskimmel.

'*Bogota*'. Tiltrækker: I.V.T., Wageningen, Holland. I handel under licens i 1978. Repr. ved Hofman-Bang & Boutard, Adelgade 15, 1304 København K.

Udbyttet er stort. Den modner meget sent. Egnet til frisk konsum. De første bær meget store, kamformede, noget furede, de senere kort kegleformede. Afhasningen lidt vanskelig. Bærfarven middelrød, indvendig lidt lysere. Smagen uden særlig aroma. Konsistensen ret fast. Får let trykpletter efter henstand. Er lidt følsom over for meldug, men ret modstandsdygtig over for gråskimmel.

'*Elvira*'. Tiltrækker: I.V.T., Wageningen, Holland. I handel under licens i 1977.

Udbyttet stort. Modner middeltidligt. Egnet til frisk konsum. Bær store, kort kegleformede. Afhasningen lidt vanskelig. Farven middelrød, skinnende, indvendig teglrød og jævnt gennemfarvet. Smagen syrlig uden særlig aroma. Noget følsom for meldug, moderat modtagelig for gråskimmel.

'*Felicia*'. Tiltrækker: Institutet för växtförädling, Balsgård, Sverige. Registreret hos Växsortsnämnden 1977. Repr. ved AB Hammenhøgs Frø, 270 50 Hammenhög, Sverige.

Udbyttet middel til stort. Modner tidligt, 2-3 dage før '*Zefyr*'. Kvalitetsmæssigt er sorten egnet til industriel forarbejdning. Bær middelstore til små, kort kegleformede ofte tilspidsede. Afhasningen noget vanskelig. Farven middel til mørkerød, indvendig gennemfarvet rød. Ret fast konsistens. Smagen syrlig med svag aroma. Den synes ret modstandsdygtig over for meldug og gråskimmel. En del planter har vist hvidstribede blade (June-Yellows).

'*Frikonsa*'. Tiltrækker: Plantage Deutsch Evern, Vesttyskland. I handel 1976.

Udbyttet middel til stort. Modningstiden middel til sen. Egnet til frysekonservering og industriel forarbejdning. Bær små til middelstore,

kort kegleformede, regelmæssige i formen. Temmelig let afhasning. Farven mørkrød med ret dybtliggende nødder. Indvendig farve dybrød. Bærrene faste. Smagen syrlig uden særlig aroma. God holdbarhed og transportfasthed. Er ikke meget modtagelig over for gråskimmel, men angribes lidt af meldug. Den synes at skades let på vandlidende jord.

'*Harvester*'. Tiltrækker: John Innes Research Institute, Norwich, England. Nyhedsbeskyttet i 1978.

Udbyttet er meget stort. Temmelig sen modningstid. Egnet til frisk konsum. Bær store, de første taskeformede, ofte spaltede. I øvrigt kort kegleformede og med tilbøjelighed til hvid spids. Vanskelig at afhase. Farven teglrød, indvendig gennemfarvet orangerød. Konsistensen fast. Smagen ret sød, noget tør, uden særlig aroma. Har kun vist moderat modtagelighed over for gråskimmel og meldug.

'*Induka*'. Tiltrækker: I.V.T., Wageningen, Holland. I handel 1973 under licens.

Udbyttet stort, på højde med '*Sengana*'s. Middeltidlig modning. Egnet til industriel forarbejdning og frisk forbrug. Bær store til middelstore, kort kegleformede, tilspidsede. Afhasningen temmelig nem. Farven mørkrød, skinnende, indvendig gennemfarvet rød. Ret fast, god konsistens. Smagen middelfast, syrlig. Ikke følsom for meldug, moderat modtagelig over for gråskimmel.

'*Karina*'. Tiltrækker: I.V.T., Wageningen, Holland. I handel 1975.

Udbyttet middelstort. Modner meget tidligt og har kort høstperiode. Egnet til frisk konsum. Bærrene store til middelstore, kort kegleformede med but afrundet spids. Farven middelrød, indvendig lys teglrød. Afhasnes temmelig nemt. Smagen lidt syrlig, uden særlig aroma. Konsistensen jævn, middelfast. Nogen tilbøjelighed til trykpletter. Synes kun lidt følsom over for gråskimmel og meldug.

'*Korona*'. Tiltrækker: I.V.T., Wageningen, Holland. I handel 1978 under licens. Repr. ved Hofman-Bang & Boutard, Adelgade 15, 1304 København K.

Udbyttet er stort. Modner middeltidligt. Egnet til frisk forbrug, eventuelt også til industriel for-

arbejdning. Bær temmelig store, kegleformede med afrundet spids. Noget vanskelig afhasning. Farven mørkrød, skinnende, indvendig dybrød mod midten lys. Nødder indsænkede. Smagen ret god med svag aroma. Konsistensen saftig med en temmelig fast kegle. Får let trykpletter efter henstand. Den synes noget modtagelig over for gråskimmel, men ikke over for meldug.

'*Solgull*'. Tiltrækker: J. Øydvin, Statens Plan-tevern, 1432 Ås-NLH, Norge.

Udbyttet middelstort. Tidlig moden, omtrent samtidig med '*Zefyr*'. Egned til frisk konsum. De første bær store, ofte taskeformede, de senere middelstore, kort kegleformede. Noget vanskelig afhasning. Farven teglrød til mørkrød, indvendig gennemfarvet rød. Smagen lidt syrlig med svag aroma. Konsistensen saftig, ret fast. Lidt tilbøjelig til trykpletter. Ikke modtagelig for meldug, moderat modtagelig over for gråskimmel.

'*Tago*'. Tiltrækker: I.V.T., Wageningen, Hol-land. I handel 1972 under licens.

Udbyttet middelstort. Modner sent. Sorten eg-net til frisk konsum. Bær meget store, de første noget taskeformede, i øvrigt kegleformede med bredt afrundet spids. Lidt vanskelig afhasning. Farven klar rød, skinnende. Indvendig gennem-farvet rød. Smagen ret god med svag aroma. Mid-delfast konsistens. Temmelig holdbar efter hen-stand. Sorten synes ikke særlig modtagelig for hverken meldug eller gråskimmel.

'*Tamella*'. Tiltrækker: I.V.T., Wageningen, Hol-land. I handel 1970 under licens.

Udbyttet stort. Modner sent. Egned til frisk konsum. De første bær meget store, de senere middelstore, kegleformede med but afrundet spids, regelmæssige. Afhasningen noget vanske-lig, ofte følger keglen med ud. Farven mørk tegl-rød, indvendig gennemfarvet teglrød. Smagen uden særlig aroma. Konsistensen noget blød.

Ikke holdbar efter henstand. Meget modtagelig for gråskimmel, ikke modtagelig over for mel-dug.

'*Tantallon*'. Tiltrækker: Scottish Horticultu-ral Research Institute, Auchincruive, Skotland. Ny-hedsbeskyttet og i handel omkring 1978.

Udbyttet stort. Middeltidlig til sen modnings-tid, omtrent som ved '*Sengana*'. Egned til frisk konsum. Bær store, præsentable, kegleformede, de første lidt furede. Afhasningen lidt vanskelig. Farven klar rød, skinnende, indvendig gennem-farvet blegrød. Smagen lidt syrlig uden megen aroma. Saftig, middelfast, behagelig konsistens. Synes ikke modtagelig hverken for meldug eller gråskimmel. Sorten angives at være resistent over for rødmarv (*Phytophthora fragaria*).

'*Tenira*'. Tiltrækker: I.V.T., Wageningen, Hol-land. I handel 1973 under licens.

Udbyttet middel til stort. Middel til sen mod-ningstid. Egned til frisk konsum. Bær store, kort kegleformede, regelmæssige. Noget vanskelig at afhase, ofte følger keglen med ud. Farven smuk, skinnende, klar rød, indvendig noget lysere og gennemfarvet. Smagen mild, uden særlig aroma. Konsistensen middelfast, saftig. God holdbar-hed. Synes ikke modtagelig hverken for meldug eller gråskimmel.

'*Troubadour*'. Tiltrækker: Scottish Horticultu-ral Research Institute, Auchincruive, Skotland. Ny-hedsbeskyttet og i handel omkring 1978.

Udbyttet stort. Modner sent til meget sent. Eg-net til frisk forbrug. Bær temmelig store, kegle-formede, ret stærkt furede. Ret nem at afhase. Farven dybrød, indvendig gennemfarvet rød. Smagen frisk med svag aroma. Middelfast, saftig konsistens. Noget følsom for tryk. Ikke modtage-lig for meldug, moderat modtagelig over for grå-skimmel. Sorten angives at være resistent over for rødmarv (*Phytophthora fragaria*).

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1985 100,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition. ISSN 0105-6514

Trykt i 6.000 eksemplarer.